

Základní škola a Mateřská škola,
Podhorní Újezd a Vojice, okres Jičín

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Rodinná škola

Obsah

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.....	1
1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy.....	5
2.1. Úplnost a velikost školy	5
2.2. Charakteristika pedagogického sboru a přehled provozních pracovníků školy.....	5
2.3. Školní projekty	6
2.4. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	7
3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu	7
3.2. Hlavní cíle vzdělávacího programu.....	7
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
3.4. Naplňování klíčových kompetencí.....	8
3.5. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.6. Péče o talentované a mimořádně nadané žáky	9
3.7. Začlenění průřezových témat	11
3.7.1. Hodnocení	13
4. Učební plán	14
5. Učební osnovy	16
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	16
5.1.1. Český jazyk	16
5.1.2. Anglický jazyk	24
5.2 Matematika a její aplikace.....	30
5.2.1. Matematika.....	30
5.3 Informační a komunikační technologie.....	37
5.3.1. Informatika	37
5.4 Člověk a jeho svět	41
5.4.1. Prvouka.....	41
5.4.2. Přírodověda	46
5.4.3. Vlastivěda.....	51
5.5. Umění a kultura	56
5.5.1. Hudební výchova.....	56
5.5.2. Výtvarná výchova	61
5.6. Člověk a zdraví.....	66
5.6.1. Tělesná výchova	66
5.7. Člověk a svět práce	70
5.7.1. Pracovní činnosti	70
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	74
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	74
6.1.1. Formy hodnocení.....	75
6.1.2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.....	76
6.1.3. Způsoby hodnocení – klasifikace žáků	76
6.1.4. Celkové hodnocení žáka.....	77

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Rodinná škola /vytvořený dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání; dále jen RVP ZV/

Údaje o škole:

Název školy: Základní a Mateřská škola, Podhorní Újezd a Vojice, okres Jičín

Adresa školy: Vojice 108, 508 01 Hořice

Jméno ředitele: Mgr. Jitka Jenčovská

Právní forma: Příspěvková organizace

Kontakty: 493697127, zsvojice@seznam.cz

IČO: 70983071

Koordinátor tvorby: Mgr. Jitka Jenčovská, Mgr. Daniela Kalvodová

Součásti školy:

		Kapacita
mateřská škola	IZO: 107 583 194	30
základní škola	IZO: 102 190 950	30
školní družina	IZO: 117 300 420	30
školní jídelna	IZO: 102 818 843	120

Zřizovatel:

Název: Obec Podhorní Újezd a Vojice

Adresa: Vojice 141, 508 01 Hořice

Kontakty: 493697161, ou@podhorniujezd.cz

Platnost dokumentu od: 1.9.2013

Podpis ředitele:

Razítko školy:

Tento dokument byl schválen ředitelkou školy po jeho projednání a schválení školskou radou dne 21. 8. 2013.

Základní údaje o součástech školy

	počet tříd/oddělení
1. MŠ	1
2. ZŠ	1
3. ŠD	1
4. ŠJ pro žáky a zaměstnance ZŠ a MŠ, Podhorní Újezd a Vojice a vývařovna pro žáky Mateřské školy Sobčice.	

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Škola se k 1. lednu 2003 stala samostatným právním subjektem, hospodařícím jako příspěvková organizace. Došlo ke sloučení základní školy, mateřské školy a školní jídelny. Další součástí je školní družina.

Škola je jednotřídní, dělí se na hlavní předměty, má všechny ročníky prvního stupně. Ve škole pracuje 1 oddělení školní družiny. Naše škola je sice malá, s menším počtem žáků, ale vědomosti a dovednosti, které zde žáci za pět let získají jsou srovnatelné a někdy ještě na vyšší úrovni než na velkých školách, což potvrzují výsledky našich žáků na dalších zařízeních.

Do školy docházejí pouze žáci z naší obce. Všichni se znají již z mateřské školy, znají se i rodiče. Máme mezi sebou dobré vztahy. Snažíme se, aby žáci chodili do školy rádi a s chutí. Každému se můžeme věnovat s mnohem větší trpělivostí. Žáci vědí, že se na nás mohou kdykoliv obrátit s jakýmkoliv problémem. Starší pomáhají mladším.

Škola umožňuje vzdělání také žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a žákům nadaným. Spojení s mateřskou školou umožňuje jednotnou koncepci výchovně vzdělávacího procesu, která je pozitivním momentem při přechodu žáků z mateřské školy do školy základní.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru a přehled provozních pracovníků školy

Počet pracovníků celkem	8
Počet učitelek ZŠ	2
Počet vychovatelů ŠD	1
Počet učitelek MŠ	2
Počet správních zaměstnanců ZŠ	1
Počet správních zaměstnanců MŠ	1
Počet správních zaměstnanců ŠJ	2

2.3. Školní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivnost vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. O zapojení třídy a školy do projektu rozhodují žáci se svými učiteli. Seznam školních projektů je uložen u ředitele školy a je každým rokem aktualizován.

- Příklady krátkodobých a dlouhodobých projektů
  - Poznávání obce a okolí – návštěva zajímavých míst v obci a okolí
  - Plavecký výcvik – Sportovní zařízení města Hořice
  - Slavíme Advent – příprava na dobu vánoční, vánoční aranžmá, vánoční vystoupení
  - Velikonoce – pečení velikonočních perníčků, velikonoční aranžmá, velikonoční vystoupení
  - Den Země – environmentální výchova
  - Den matek – vystoupení, výroba dárků pro maminky
  - Tematické vysvědčení – vysvědčení s Bobem a Bobkem, s dinosaury, pravěké vysvědčení
  - Návštěvy divadelních představení, koncertů a výstav, exkurze, školní výlety

2.4. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek. Jsou organizovány pravidelně 2x ročně. Konzultace během dne jsou možné po předchozí domluvě. V nutných případech je jednáno okamžitě.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu

Naše škola je určena pro všechny žáky, jejichž zákonní zástupci se rozhodnou svěřit nám své dítě, jsme schopni se věnovat i dětem s výukovými obtížemi. Vedeme žáky k aktivnímu zapojování do činností, pozitivnímu přístupu k výuce a vzdělání, abychom dál rozvíjeli jeho zájem o studium i v dalším životě. Snažíme se připravit žáka do života jako jedinečnou osobnost, která je na vyspělé kulturní a sociální úrovni, schopna se orientovat v životě aktivně, samostatně, tvořivě. Přistupujeme k výchově a vzdělání žáka tak, abychom vychovali člověka schopného řešit situace běžného života, problémy, ke kterým přistupuje uvědoměle a aktivně ke kterým je schopen zaujmout určitý postoj. Má touhu se dál podílet i sám na dalším sebevzdělávání, získání dalších vědomostí. Tím se pak stával užitečným a platným člověkem. Chceme, aby škola měla rodinnou atmosféru. Během vyučování je přístupná zákonným zástupcům. Každý zákonný zástupce má právo vědět, jak se jeho dítě učí, jak se s ním zachází, jakým způsobem je výuka vedena.

3.2. Hlavní cíle vzdělávacího programu

- Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení
- Podněcovat žáky ke tvořivému učení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy
- Vést žáky ke všestranné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupráce a respektování práce a úspěchů vlastních i druhých
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, které dokážou uplatnit svá práva a plnit své povinnosti
- Vytvářet potřebu vnímání a vcítění se ve vztahu k lidem, prostředí i k přírodě
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem

- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie školy

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- využívání různých zdrojů informací
- využívání různých vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí
- spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi
- vytvářet atmosféru vzájemného porozumění a spolupráce mezi žáky, mezi žáky a učiteli a mezi učiteli
- usilovat o dosažení otevřené, klidné, sdílné atmosféry ve škole, budované na partnerských vztazích mezi učiteli a žáky, na vzájemné toleranci, na úctě člověka k člověku a na pocitu odpovědnosti
- prostředí školy utvářet tak, aby bylo zajímavé, podnětné, odráželo život školy

3.4. Naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení u žáků.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména vytvářením modelových situací a zařazování práce ve skupinách. Kompetence rozvíjíme využíváním co největšího množství zdrojů informací, práce s knihou, internet, praktické pokusy.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků, např. v komunitních kruzích, při přípravě projektů. Vedeme žáky ke komunikaci při běžných každodenních situacích a ke správné výslovnosti. Klademe důraz na vhodnou verbální i neverbální komunikaci žáků mezi sebou i mezi dospělými.

Kompetence sociální a personální rozvíjíme formami sociálního učení. V rámci skupinového učení žáci přejímají různé sociální role. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy.

Kompetence občanské rozvíjíme vedením dětí k tvorbě a dodržování dohodnutých pravidel, k respektování druhých, k úctě a k odmítání fyzického a psychického násilí. Vedeme žáky k tomu, aby chránili životní prostředí a své zdraví.

Kompetence pracovní rozvíjíme péčí o vzhled třídy, organizaci vlastního pracovního místa, dodržováním bezpečnosti při práci. Žáci hodnotí své práce z hlediska kvality a hospodárnosti.

3.5. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště speciální pedagog, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

3.6. Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. V rámci výuky je zařazována práce

v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání, vytváříme ve škole tyto podmínky:

- zadáváme individuální a samostatné úkoly, tolerujeme vlastní pracovní tempo
- nabízíme možnost uplatnění mimo školu, soutěže, prezentace při veřejných kulturních vystoupeních
- dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel a řádů, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadaným nebo s menším zájmem o učení
- při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny

3.7. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do vyučovacích předmětů. Také realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)					
Osobnostní rozvoj	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČJ,M,HV	ČJ,M,HV	ČJ,M,HV	ČJ,M,PŘ,V V	ČJ,M,PŘ,V V
Sebepoznání a sebepojetí	HV,TV	HV,TV	HV,TV	A,PŘ,PČ,T V	A,PŘ,PČ,T V
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ,TV,PČ	ČJ,TV,PČ	ČJ,TV,PČ	ČJ,M,PŘ,T V	ČJ,M,PŘ,T V
Psychohygiena	ČJ,Hv	ČJ,Hv	ČJ, Hv	ČJ,PŘ,PČ, TV	ČJ,PŘ,PČ, TV
Kreativita	ČJ,HV,VV, TV, ČaS	ČJ,HV,VV, TV, ČaS	ČJ,HV,VV, TV, ČaS	ČJ,M,PČ,T V, HV,VV	ČJ,M,PČ,T V, HV,VV
Sociální rozvoj	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Poznávání lidí	ČaS	ČaS	ČaS	PŘ,VL	PŘ,VL
Mezilidské vztahy	ČJ,HV,TV, PČ, ČaS	ČJ,HV,TV, PČ, ČaS	ČJ,HV,TV, PČ, ČaS	ČJ,PŘ,PČ	ČJ,PŘ,PČ
Komunikace	ČJ,M,HV, VV, TV,ČaS	ČJ,M,HV, VV, TV,ČaS	ČJ,A,M,H V,VV, TV,ČaS	ČJ,A, HV	ČJ,A,INF, HV
Kooperace a kompetice	M,ČaS	M,ČaS	M,ČaS	HV,TV	HV,TV
Morální rozvoj	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, M, PČ,ČaS	ČJ,M,PČ,Č aS	ČJ, M, PČ, ČaS	ČJ,M,PŘ,P Č	ČJ,M,PŘ,P Č
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČaS	ČaS	ČaS	VL	VL

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA (VDO)					
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Občanská společnost a škola	ČaS	ČaS	ČaS	VL,PČ	VL,PČ
Občan, občanská společnost a stát	ČaS,PČ	ČaS,PČ	ČaS, PČ	VL,PČ	VL,PČ
Formy participace občanů v politickém životě				VL	VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMGES)					
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Evropa a svět nás zajímá			ČaS	ČJ,VL,HV	ČJ,VL,HV
Objevujeme Evropu a svět				AJ, VL	AJ,INF,VL
Jsme Evropané				VL	VL
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)					
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kulturní diference	ČJ, ČaS	ČJ,ČaS	ČJ, ČaS, A	ČJ,VL,VV	ČJ,VL,VV
Lidské vztahy	ČJ, ČaS, TV	ČJ,ČaS,TV	ČJ, ČaS, TV	ČJ, PČ,HV	ČJ,INF,PČ, HV
Etnický původ	VV	VV	VV	ČJ, HV,VV	ČJ,INF,HV, VV
Multikulturalita	ČJ, TV	ČJ,TV	ČJ,TV	A,HV	A,HV
Princip sociálního smíru a solidarity	ČaS	ČaS	ČaS	VL	VL
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)					
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Ekosystémy				PŘ	PŘ
Základní podmínky života			ČaS	PŘ	PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M, PČ, ČaS	M,PČ,ČaS	M,PČ,ČaS	PŘ	PŘ
Vztah člověka k prostředí	ČaS	ČaS	ČaS	M,PŘ,VL,P Č, VV	M,PŘ,VL,INF, VV,PČ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)					
Receptivní činnosti	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	ČJ,INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	VV	VV	VV	ČJ,VV	ČJ,INF,VV
Stavba mediálních sdělení				ČJ	ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ, HV, VV	ČJ, VV,HV	ČJ,VV,HV	ČJ,HV,VV	ČJ,HV,VV
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ	ČJ
Produktivní činnosti					
Produktivní činnosti	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ
Práce v realizačním týmu	ČJ, VV, PČ, ČaS	ČJ, VV, PČ, ČaS	ČJ, VV, PČ, ČaS, AJ	ČJ, VV, PČ, PŘ, VL, AJ	ČJ, VV, PČ, PŘ, VL, AJ

3.7.1. Hodnocení

Charakteristika stupňů hodnocení k průřezovým tématům

- 1- Samostatný výkon bez chyb nebo jen s malými chybami, které neovlivnily celkový výsledek práce, originální, nápaditý přístup a řešení i s drobnými nedostatky. Aktivně spolupracuje se skupinou, nebo dovede skupinu řídit.
- 2- Výkon s menšími chybami, je-li podstata věcně správná, nebo nápaditý přístup s menšími nepřesnostmi. Aktivně spolupracuje se skupinou.
- 3- Dílčí výkon, správná řešení spíše převažují nad chybami. Podílí se na práci skupiny.
- 4- Neúplný, nedokončený výkon. Nespolečně spolupracuje se skupinou.
- 5- Rezignace, lhostejnost, výstupy neodpovídající zadání. Poškozuje práci druhých. Poškozuje práci skupiny.

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	z toho disp.
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7 + 2	7 + 2	7 + 2	7	7	41	6
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	25	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2+1	-	-	7	1
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4	0
	Vlastivěda	-	-	-	1+1	1+1	4	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Celková povinná časová dotace		21	21	25	25	26	118	
z toho volná disponibilní časová dotace		3	3	4	2	2		14

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň:

- vyučovací jednotkou je vyučovací hodina
- v průběhu roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce / přestávky, relaxace, .. /

P – povinné zařazení a realizování se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni

Očekávané výstupy oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ naplňujeme v předmětech Český jazyk a Anglický jazyk

- „Matematika a její aplikace“ naplňujeme v předmětu Matematika
- „Informační a komunikační technologie“ naplňujeme v předmětu Informatika

- „Člověk a jeho svět“ naplňujeme v předmětu Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
- „Umění a kultura“ naplňujeme v předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova
- „Člověk a zdraví“ naplňujeme v předmětu Tělesná výchova
- „Člověk a svět práce“ naplňujeme v předmětu Pracovní činnosti

Škola využívá disponibilní časovou dotaci k realizaci takových vzdělávacích obsahů, která podporují specifická nadání a zájmy žáků a pozitivně motivují žáky k učení.

Disponibilní časová dotace je rozdělena takto:

- ve vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ je dotace posílána v 1. ročníku o 2 hodiny, ve 2. ročníku o 2 hodiny a ve 3. ročníku také o dvě hodiny
- ve vzdělávací oblasti „Matematika a její aplikace“ je dotace posílána o 1 hodinu v každém ročníku
- ve vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ je dotace posílána v 3., 4. a 5. ročníku o 1 hodinu

Celková povinná časová dotace pro 1. stupeň ZŠ je 118 hodin

Součástí učebního plánu nejsou nepovinné předměty.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a anglický jazyk. Oba tyto vyučovací předměty mají společné cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk
- Anglický jazyk

5.1.1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacého předmětu

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním, obohacení slovní zásoby a seznámení se spisovnou podobou českého jazyka. Klademe důraz na pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství. Vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování

kulturní rozmanitosti. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako prostředek poznávání struktury jazyka.

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Stejný důraz je zde kladen i na čtení s porozuměním.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického citění, rozpoznání literárních hodnot od braků, utváření trvalého zájmu žáků o četbu (tak, aby jí dali přednost před méně hodnotnými formami trávení volného času).

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, které žáci získávají při konstruktivním vyučování. Často je využívána kooperativní výuka, kdy žáci vzájemně spolupracují, záleží na jejich vzájemné komunikaci, toleranci, přístupu. Využíváme skupinové vyučování, kooperativní, situační, dramatické hry.

Časová dotace: 1.-3. ročník - 7 +2 hodin týdně, 4.-5. ročník - 7 hodin týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí, porozumění probíraných textů
- pomoci učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovanským dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Oblast:	Předmět:	Období:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	1. 1.-3. ročník
Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> • četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevnování čtenářských dovedností a návyků • uplatnění přirozené intonace • komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva • dialog, mluvčí a posluchač • výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů • zdvořilostní obraty • správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace • rozvíjení znělého hlasu • nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání • členění jazykového projevu • souvislé jazykové projevy • využívání jednoduché osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy MKV – Multikulturalita MeV – vnímání autora mediál. sdělení

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování hygienických návyků správného psaní • automatizace psacího pohybu • odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu • plynulý a úhledný písemný projev • vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací 	
--	---	--

Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví, stavba slov, nauka o slově • slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu • vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná • třídění slov • seznamování se s některými slovními druhy • ohebné a neohebné slovní druhy • souvislý mluvený projev • význam slov • věta a souvětí • spojky a jejich funkce, spojovací výrazy • druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků 	<p>OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn.</p>

<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po vyjmenovaných slovech; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. 	<ul style="list-style-type: none"> i/í a y/ý po měkkých a tvrdých sou. i/í a y/ý po vyjmenovaných sl. slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě slova s ú/ů velká písmena na začátku věty velká písmena v typ. případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	
---	---	--

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy líčení atmosféry příběhu základy literatury – poezie (báseň, rým, sloka, přednes), próza (pohádka, povídka, postava, děj) volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky, básně 	<p>OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – kreativita OSV – Psychohygiena MKV-Multikulturalita MKV-Kultur.diference VMEGS – Evropa a svět nás z</p>

Oblast:	Předmět:	Období:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2. 4.-5.ročník
Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj důležitá fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů • tiché čtení s porozuměním • vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku • orientace v textu • práce s textem • vystižení jádra sdělení • orientace textu • pravidla dialogu a komunikace • výstižné sdělení • porovnávání názorů, tolerance • vliv reklamy na člověka • členění vět, frázování, síla a barva hlasu • nonverbální prostředky • spisovná, hovorová a nespisovná slova v projevu • komunikační žánry – dopis, popis, blahopřání, oznámení, omluva apod. • tiskopisy • pravidla sestavování osnovy • členění příběhu (odstavce) • vypravování 	<p>OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn. OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygienu OSV – komunikace a mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, multikulturalita MeV – vnímání autora med. sdělení MeV – kritické čtení a vnímání med. sdělení MeV – práce v real. týmu MeV – tvorba med. sdělení MeV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality</p>

Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech • ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu • stavba slova • tvoření slov • rozlišování předložek a předpon • slovní druhy a jejich třídění • tvary slov • mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen • slova spisovná a nespisovná v mluv. i psaném projevu • práce s větou • skladba • věta jednoduchá • podmět a přísudek • výstavba věty, základní větné členy • věta jednoduchá a souvětí • rozmanité spojovací výrazy • smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí • vyjmenovaná slova • používání i/y po obojetných souhl. u vyjmenovaných slov a slov příbuz. • shoda přísudku s podmětem 	<p>OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – kreativita OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn.</p>

Literární výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy s četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání porozumění textu charakteristika postav tvořivé činnosti s literárním textem, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje vlastní tvorba na dané téma druhy a žánry dětské literatury (rozpočítadlo, hádanka, pohádka, bajka, povídka, báseň) literatura umělecká a naučná literatura v proměnách času lidová slovesnost literární pojmy přirovnávání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy verš, rým poezie, próza, divadlo 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – psychohygienu OSV – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difer. multikulturalita

5.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován od třetího ročníku. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Ve třetím ročníku je důraz kladen především na schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkým dětem. Pozornost se věnuje především mluvenému slovu a schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Jazykové dovednosti

poslechu a mluvení jsou upřednostněny před znalostmi gramatiky. Psaní slov a krátkých vět se procvičuje na základě textové a vizuální předlohy.

Ve 4. – 5. ročníku se žáci učí dále rozvíjet schopnost komunikace a také rozumět psanému textu a aplikaci jednoduchých gramatických jevů. Žáci se začínají seznamovat s jednoduchými reáliemi anglicky hovořících zemí.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, dorozumět se a vést rozhovor v běžných jednoduchých situacích a hovořit o základních praktických tématech. Ve 4.-5. ročníku je hodnocení také založeno na výsledcích testů a míry zapojení do spolupráce.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích, formulované v RVP ZV, vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Časová dotace: 3. ročník - 3 hodiny týdně, 4.-5.ročník - 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové projevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně procovat s dvojjazyčným slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Oblast:	Předmět:	Období:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	1. 3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně • Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • Píše slova a slovní spojení na základě textové a vizuální předlohy • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí obsahu jednoduchého 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas, nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny • abeceda /spelling/ • četba z autentických textů • tematické okruhy: rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, zvířata, příroda, čísla • psaní tematické slovní zásoby • používání slovníků s výslovností • práce s učebnicí • otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti a vyjádření domněnky a jistoty • osobní zájmena 	MKV – multikulturalita OSV – komunikace OSV – sebepoznání a sebepojetí VMEGS – objevujeme Evropu a svět VDO – tolerance k odlišnostem jiných národů, tradic a zvyklostí

<p>krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda a hláskování / jména/ 	
---	---	--

Oblast:	Předmět:	Období:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2. 4. - 5. ročník
Poslech s porozuměním		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • pořádek slov ve větě, synonyma, antonyma, kontext, popis místa • odlišnost českého a anglického slovosledu • četba autentického textu – volný překlad • slovní zásoba z tematických celků • četba autentického textu • poslech a sledování, práce s internetem, chápání slov v kontextu • četba textu z učebnice, fonetický • zápis, vázání slov (základní slovní zásoba) • tvorba otázky a záporu • porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích • četba autentického textu, četba pohádek 	<p>MKV – multikulturalita OSV – komunikace OSV – sebepoznání a sebepojetí VMEGS – objevujeme Evropu a svět VDO – tolerance k odlišnostem jiných národů, tradic a zvyklostí</p>

Mluvení		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> představení se, tvorba otázek, odpovědi moje rodina koničky volný čas, koničky 	OSV – komunikace OSV – sebepojetí a sebepoznání

Čtení s porozuměním		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v textu popis denního režimu popis rodiny a vztahů v ní atd. 	OSV – komunikace

Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> základní gramatické struktury vět to be, like, have, can s otázkami krátké odpovědi YESxNO přání k narozeninám, vánocům pozdrav z prázdnin dramatizace situace reálného života pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení reakce na otázky, čas a směr, cesta 	MKV – multikulturalita

Psaní		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní osobní údaje do formuláře Reprodukuje krátce slyšený text, z textu je schopen sestavit jednoduché otázky, které se textu týkají 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata identifikační pojmy, národnost, jméno, tel. číslo, adresa... tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu porovnávání smyslu textů reprodukce slyšeného a čteného textu 	MKV – multikulturalita

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je určen pro všechny ročníky. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům a jejich vzájemným vztahům.

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika jako vyučovací předmět si klade za cíl naučit děti základní aritmetické a geometrické postupy, ukázat jim jejich provázanost s ostatními přírodními vědami a s jejich pomocí řešit situace a problémy v běžném životě. Zároveň předmět rozvíjí v žácích paměť, představivost, schopnost abstraktního myšlení, logického úsudku a kritického uvažování. Přitom se vytváří rysy osobnosti jako je vytrvalost a pracovitost.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

- čísla a početní operace
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy

Předmět vyžaduje velkou škálu forem realizace. Často začleňujeme krátkodobé projekty, ale také realizujeme ročníkové nebo celoškolské projekty. Kromě této určené hodiny však výuka oboru probíhá také při skupinové práci ve třídách, a to ve všech ročnících.

Časová dotace: 1.- 3. ročník - 4+1 hodina týdně, 4.-5. ročník - 4+1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vybízet žáky k vyhledávání informací, k jejich pochopení a propojení
- využívat získané informace a dovednosti v praktickém životě
- přispívat k rozvoji, posuzovat vlastní výsledky a vyvodit závěry
- využívat znalostí z jiných oborů v procesu učení se matematice

Kompetence k řešení problémů

- naučit žáky promýšlet a plánovat způsob řešení problému
- vést děti k vytrvalosti a vytrvalosti při řešení problému
- vytvořit prostor pro individuální řešení a samostatnou práci žáka
- vést žáky k využívání logických a matematických postupů

Kompetence komunikativní

- přispívat k rozvoji komunikativních dovedností a výstižného kultivovaného projevu
- seznamovat žáky s různými typy textů a učit je s nimi pracovat
- přesně formulovat a vyjadřovat názory a vhodně argumentovat
- učit žáky pozorně naslouchat druhým lidem, porozumět jim a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly tak, aby děti spolupracovaly a pracovali v týmu
- upevňovat mezilidské vztahy, na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty

Kompetence občanské

- respektovat představy a vnitřní hodnoty druhých lidí

Kompetence pracovní

- naučit žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dbali přitom na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- povzbuzovat žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech

Oblast:	Předmět:	Období:
Matematika a její aplikace	Matematika	1. 1.-3.ročník
Číslo a početní operace		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s předměty • počítání prvků • čtení a zápis čísel • vztahy větší, menší, rovno a znaménka =, <, > • orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi • určování stovek, desítek a jednot. • práce s mincemi a bankovkami • sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 a s přechodem přes 10 • sčítání a odčítání v oboru 0-100 • násobení a dělení v oboru malé násobilky / násobilka 1,2,3,4,5,6,7 s 10 • sčítání a odčítání v oboru 0-1000 • násobení a dělení v oboru malé násobilky 	<p>OSV – rozvoj schop. poznávání OSV – komunikace OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn. OSV – Kooperace a kompetice, OSV – komunikace EV – lidské aktivity a problémy živ.prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace odhadne cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací nakupování, spoření pojem zlomek určování poloviny, třetiny, čtvrtiny z celku porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem 	
---	--	--

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. popisuje jednoduché závislosti z praktického života. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> určování převodu jednotek času seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji 	OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti OSV – komunikace

Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání určitých tvarů třídění předmětů podle tvarů rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh tělesa – krychle, kvádr, koule bod, přímka, polopřímka a úsečka měření v cm a mm 	OSV – řešení probl. a rozhodovací doved

Oblast:	Předmět:	Období:
Matematika a její aplikace	Matematika	2. 4.-5.ročník
Číslo a početní operace		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel odhadne cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose des. číslo dané hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a odčítání čísel do 100 000 velká násobilka písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel sčítání a odčítání čísel do milionu písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem dělení dvojciferným číslem zaokrouhlování na 1000,100,10 kontroly výpočtů zaokrouhlování na 1 000 000,100 000 a 10 000 kontroly výpočtů slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více(méně), n-krát více (méně) jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; úspory, půjčky pojem zlomek, přirozená čísla, celá čísla určování poloviny, třetiny, čtvrtiny z celku porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem desetinná čísla zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění 	<p>OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – řešení problémů a rozhodovací doved. OSV – kreativita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porozumí významu znaku „-“, „ „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • číselná osa, teploměr, model 	
--	--	--

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daty • diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády 	OSV – seberegulace a sebeorganizace

Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování čtverce a obdélníku • rýsování rovnostranného, rovnoramenného a pravoúhlého trojúhelníku • rýsování kružnice s daným středem a poloměrem • čtyřúhelník a mnohoúhelník • délka lomené čáry • grafický součet a rozdíl úseček • obvod mnohoúhelníku, obrazce • rovnoběžky, různoběžky, kolmice • rýsování kolmic • rýsování rovnoběžek • obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • jednotky obsahu • osová souměrnost • určí osu souměrnosti 	OSV – řešení problémů a rozhodovací doved. OSV – kreativita

Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s netradičními postupy (číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost), úlohy vyžadující logickou úvahu 	OSV – řešení problémů a rozhodovací doved. OSV – kreativita EV – vztah čl. k prostředí

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie je určen pro žáky 5. ročníku.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Informatika

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládnání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Žáci pracují u počítače samostatně.

Časová dotace: 5. ročník - 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- důraz na pozitivní motivaci žáka
- nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- motivovat žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhat mu hledat další řešení
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- zadávat úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností, vlastního úsudku

Kompetence komunikativní

- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů, dát důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňovat individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům se speciálními potřebami
- vnášet přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporovat u žáků projevení pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Kompetence pracovní

- kontrolovat samostatné práce žáka

Oblast:	Předmět:	Období:
Informační a komunikační technologie	Informatika	2. 5. ročník
Základy práce s počítačem		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání počítače • popis součástí • tisk a ukládání dokumentů na lokální disk • orientace na klávesnici • pravidla práce s počítačem • virové nebezpečí • legálnost software • souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou, druhy souborů, práce se sítí, ukládání na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů, mazání a ukládání souborů a složek 	<p>EV – vztah člověka a prostředí VMEGS – objevujeme Evropu a svět MeV – kritické čtení a vnímání med. sdělení MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – komunikace</p>

Vyhledávání informací a komunikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se školní www prezentací ovládání internetového prohlížeče, • domény • nejznámější vyhledávací portály • využití vyhledávačů • zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu, 	<p>MKV – etnický původ</p>

	<p>přílohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s adresářem, sms brána, chat, skype 	
--	--	--

Zpracování a využití informací		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> • základní ovládnání programu Word nebo jiného textového editoru • práce se souborem, otevření, zavření, uložení a tisk dokumentu • psaní a mazání textu • formát písma, odstavce • vkládání a základní úprava obrázků • kopírování textu a obrázků • práce s více otevřenými dokumenty • kopírování mezi internetem a textovým editorem • tvorba úprava a vkládání rastrových obrázků • základy práce s digitální fotografií • základy tvorby referátu 	

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1.stupně ZŠ. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné cíle, vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět jsme rozdělili do třech vyučovacích předmětů. V 1.- 3. ročníku se žáci učí v předmětu Prvouka, pro 4. – 5. ročník jsou to předměty Vlastivěda a Přírodověda.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1., 2. a 3. ročníku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – učí žáky chápat organizaci života v rodině, v obci a ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáka.
- **Lidé kolem nás** – v tomto okruhu si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět.
- **Lidé a čas** - učí žáky orientovat se v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Vychází se od

nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

- **Rozmanitost přírody** - žáci zde poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl život. Rovněž poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, nejen naší vlasti.
- **Člověk a jeho zdraví** - se zaměřuje na člověka jako na živou bytost, která má biologické a fyziologické funkce a potřeby. Žáci zde získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Časová dotace: 1. a 2. ročník - 2 hodiny týdně, 3. ročník - 2+1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- podněcovat k vyhledávání a třídění informací, k jejich pochopení, propojení a systematizaci
- využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- přispívat k rozvoji kritického posuzování výsledků a vyvozování závěrů
- motivovat k dalšímu studiu a budovat pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- pěstovat citlivost k vnímání problémových situací, pochopení problému, promyšlení způsobu řešení, ověřování správnosti řešení
- nabádat k vytrvalosti a trpělivosti při řešení problému
- přispívat k rozvoji kritického myšlení
- zodpovídat za svoje rozhodnutí a činy

Kompetence komunikativní

- vytvářet potřebu naslouchat druhým lidem, porozumět jim, vhodně reagovat
- přispívat k využívání a rozvoji komunikativních dovedností
- podněcovat k formulování a vyjadřování názorů, výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat při práci v týmu, přijímat nové role v pracovních činnostech
- oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska a upevňovat mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- nabádat k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí
- uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole a mimo školu

Kompetence pracovní

- naučit žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- dbát na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- využívat znalostí a zkušeností

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a jeho svět	Prvouka	1. 1.-3. ročník
Místo, kde žijeme		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s plánem své obce • osobní bezpečí • nebezpečné situace • bezpečná cesta do školy • riziková místa a situace • název obce a její části 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – komunikace OSV – kooperace a kompetice VDO – Občanská společnost a škola EV – lidské aktivity a problémy živ.prostředí EV – vztah člověka a prostředí

<p>obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p> <ul style="list-style-type: none"> roliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. 	<ul style="list-style-type: none"> orientační body, historická a památná místa rozdíly mezi městem a vesnicí 	
---	--	--

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> rolišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, domov, příbuzenské vztahy, práva a povinnosti členů rodiny pracovní činnosti lidí různá povolání volný čas a jeho využití vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	<p>OSV – mezilidské vztahy OSV – poznávání lidí OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn. MKV – kultur.diference MKV – lidské vztahy</p>

Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost, budoucnost denní režim kultura a historie naší obce, města proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	<p>VDO – Občanská společnost a škola VDO – Občan, občanská společnost a stát</p>

Rozmanitost přírody		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. provádí jednotlivé pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, pozorování změn počasí reakce rostlin a živočichů na roční období rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	<p>OSV – kreativita OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – základní podmínky života</p>

Člověk a jeho zdraví		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. rozezná nebezpečí různého charakteru využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času uplatňuje základní pravidla bezpečného chování ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná uplatňuje základní pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo péče o zdraví správná životospráva pravidla chování krizové situace a situace hromadného ohrožení první pomoc znalost základních pravidel 	<p>MKV – lidské vztahy</p>

<p>bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede ochranné prvky v roli chodce a cyklisty • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<p>silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	
---	---	--

5.4.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4.- 5. ročníku. Opírá se o poznatky různých přírodovědných oborů, je zaměřen na získávání takových vědomostí a dovedností, aby si je žáci mohli ověřovat prakticky v okolí, kde žijí. Vzdělávací obsah předmětu vychází ze dvou tematických okruhů – Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. V nich žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl život, poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody nejen v České republice. Seznamují se s vlastním tělem, s funkcemi jednotlivých orgánů lidského těla, s etapami vývoje člověka. Své místo má i první pomoc, zdravý životní styl, ale také problematika drog a jiných návykových látek.

Časová dotace: 4.-5. ročník - 1+1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- podněcovat žáky získávat informace o přírodě, pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- umožňovat žákům používat vhodné pomůcky, odbornou literaturu a encyklopedie

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky řešit zadané úkoly, učit se vyhledávat informace potřebné k řešení problému
- používat metody, při kterých žáci sami dochází k řešení a závěrům

Kompetence komunikativní

- učit žáky vyjadřovat své myšlenky, reagovat na názory a podněty jiných, argumentovat
- rozšiřovat žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vést žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- umožňovat žákům pracovat ve skupinách, spolupracovat s ostatními při řešení úkolů
- učit žáky vnímat rozdíly mezi sebou a využít je

Kompetence občanské

- žáci se učí poznávat rozdíly mezi lidmi, učí se společenskému chování a komunikaci
- budovat u žáků vztah k přírodě
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- vytvářet u žáků vhodné pracovní návyky
- vést žáky ke správnému způsobu použití pomůcek
- umožňovat žákům pozorování a experimentování

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a jeho svět	Přírodověda	2. 4.-5. ročník
Rozmanitost přírody		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní 	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda • látky a jejich vlastnosti • měření veličin s využitím jejich základních jednotek • voda a vzduch • půda, horniny a nerosty • Země, vesmír, sluneční soustava • střídání dne a noci • střídání ročních období • fauna a flora v jednotlivých 	<ul style="list-style-type: none"> EV – vztah člověka a prostředí EV – Ekosystémy EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy živ.prostředí OSV – rozvoj schop. poznávání

<p>společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<p>podnebných pásech,</p> <ul style="list-style-type: none"> • přizpůsobivost organismů • rostliny, houby, živočichové, zákl. společenstva • znaky života, životní projevy a potřeby • průběh a způsob života, výživa, stavba těla některých druhů • rovnováha v přírodě, význam a vzájemné vztahy mezi organismy • dělení organismů, práce s atlasy a klíči • životní podmínky na Zemi, význam vzduchu, vody, půdy pro rostliny a živočichy • počasí, podnebí • člověk a příroda – ekologie • likvidace odpadků, třídění odpadu • ekologické havárie, živelné pohromy • pokusy – význam, postup práce, výstupy • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	
---	--	--

Člověk a jeho zdraví		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události vnímá dopravní situace, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví zdravý životní styl lidské tělo, základní stavba těla a projevy žena x muž životní potřeby člověka výběr a způsoby uchování potravin vhodná skladba stravy pitný režim vývoj člověka – etapy vývoje základy lidské reprodukce denní režim – plánování, uspořádání času, vhodné využití volného času odpočinek x práce chování v krizových situacích (šikana, týrání, sex. a jiné zneužívání) osobní bezpečí vhodná a nevhodná místa pro hru označování nebezpečných látek linka bezpečí, důl. telefonní čísla osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek pravidla silničního provozu dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopr. prostředcích mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení požáry – příčiny a prevence vzniku integrovaný záchranný systém 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy OSV – řešení problémů a rozhodovací dovedn.

<ul style="list-style-type: none"> • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> • drogy a jiné návykové látky, prevence, důsledky užívání • jiné nebezpečné návyky (počítač) • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • návykové látky a zdraví; hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek • zdravotní osvěta • potřeba pohybu • duševní, osobní a intimní hygiena • nemoc, úraz, drobná poranění a jejich prevence • péče o zdraví • poskytnutí 1. pomoci, prevence úrazu • čísla tísňových volání • správný způsob volání na tísňovou linku • důležitá tel. čísla • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického i duševního zdraví • lékárníčka • sexuální výchova • pravidla společ. chování mezi mužem a ženou • biolog. a psych.změny v dospívání • nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (HIV, AIDS, hepatitida) 	
--	--	--

5.4.3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. - 5. ročníku.

Vzdělávací oblast tvoří tematické okruhy – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Žáci se zde učí orientovat na mapě, v čase, v našich dějinách. Vycházíme od poznávání naší obce a regionu a postupujeme k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Žáci získávají poznatky zeměpisného a dějepisného rázu. V dětech se snažíme probudit zájem o naši zemi, kulturu a minulost. Vedeme je k tvořivému přístupu, samostatnému vyhledávání a získávání informací z dostupných zdrojů.

Součástí výuky jsou projekty, činnosti ve skupině a další formy práce. Během vyučování jsou používány mapy, časové osy a další vyučovací pomůcky.

Časová dotace: 4.-5. ročník - 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učit žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určité místo
- naučit žáky začlenit obec (město) do příslušného kraje
- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- srozumitelně vysvětlovat žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- umožňovat, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopedií atd.
- poskytovat každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny

- využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- vést žáky k ověřování výsledků
- podněcovat žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišovat vztahy mezi lidmi a národy
- odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- vytvářet příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytvářet heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské

- pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevovat toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňovat žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vést žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňovat elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnávat minulost a současnost
- zajímat se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vést žáky k plánování úkolů a postupů
- zadávat úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	2. 4.-5. ročník
Místo, kde žijeme		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, kultury a hospodářství, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v místě a prostoru práce s kompasem a mapou určování světové strany v přírodě orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy práce s mapou ČR, Evropy a polokoulí ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje Evropa – státy a města předávání osobních zkušeností z cest po ČR i jiných zemí ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky armáda ČR 	<p>EV – vztah člověka a prostředí VDO – Občan, občanská společnost a stát VDO – Občanská společnost a škola VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV-kulturní diference VDO-principy demokr. jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

Lidé kolem nás		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, pravidla slušného chování etické zásady ohleduplnost zvládání vlastní emocionality rizikové situace a chování předcházení konfliktům komunikace s ostatními komunikace ve skupině, řešení problému, rozdělení rolí ve skupině lidská práva a práva dítěte řád školy, práva a povinnosti žáka a učitele protiprávní jednání a korupce práva a spravedlnost právní ochrana práv a majetku včetně nároku na reklamaci základní formy vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné) peníze a jejich používání rozpočet příjmy a výdaje domácností hot. a bezhot. forma peněz způsoby placení banka jako správce peněz úspory půjčky základní globální problémy v lidské společnosti a životního (přírodního) prostředí 	<p>OSV – poznávání lidí OSV – hodnoty, postoje, praktická etika VDO-principy demokr. jako formy vlády a způsobu rozhodování EV – vztah člověka a prostředí</p>

Lidé a čas		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, movitých i nemovitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využíváním regionálních specifik srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využíváním regionálních specifik objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> čas, časová osa, orientace v čase současnost a minulost regionální památky pověsti regionu osobnosti regionu (historické, současné) tradice muzea a galerie knihovny – školní, obecní internet – vyhledávání podkladů nejstarší osídlení naší vlasti přemyslovský stát – kníže Václav Velká Morava – Cyril a Metoděj Přemyslovci Lucemburkové – Karel IV. Jagellonci Habsburkové – Marie Terezie a Josef II. I. a II. svět. Válka mezíky poválečné historie ČSR – T. G. Masaryk ČR – V. Havel území českého státu v proměnách času, tradice, regionální památky znalost významných dnů v roce, důvody jejich zařazení 	<p>MKV – kulturní diference VMEGS – Jsme Evrop. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – postoje, morálka</p>

5.5. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Umění a kultura jsme rozdělili do dvou vyučovacích předmětů.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

5.5.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Časová dotace: 1.- 3. ročník - 1 hodina týdně, 4.-5. ročník - 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- nabízet žákům širokou škálu metod a forem tak, aby z nich postupně dokázali stále samostatněji vybírat ty nejvhodnější
- motivovat žáky především radostnou atmosférou, aby posilovali svůj zájem o tento předmět
- prohlubovat a rozšiřovat své znalosti a dovednosti

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že lidé mají na stejnou věc jiný názor
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků

Kompetence komunikativní

- budovat schopnost žáka respektovat hudební a pohybový projev ostatních
- pomáhat žákovi proniknout do hudby a pohybu
- podporovat schopnost žáka k vytváření pozitivních vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní, historické dědictví
- budovat v dětech pozitivní přístup k uměleckým dílům
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům, jak správně hrát na jednoduché hudební nástroje a jak o ně pečovat
- podporovat nadané jedince, kteří se hudbě věnují
- objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Oblast:	Předmět:	Období:
Umění a kultura	Hudební výchova	1. 1. – 3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj hlavového tónu • správné dýchání (v pauze a mezi frázemi a správná výslovnost • rozšíření hlasového rozsahu • hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) • hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) • hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje • pohybový doprovod znějící hudby • taktování • hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) • základní taneční kroky • výrazové prostředky v hudbě • zvuk – tón, melodie, hudební kontrasty • rozpoznání některých hudebních nástrojů • hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – mezilid. vztahy OSV – komunikace OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – kreativita OSV – Psychohygienu MeV – vnímání autora mediál. sdělení</p>

Oblast:	Předmět:	Období:
Umění a kultura	Hudební výchova	2. 4. – 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě, v durových i v mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus – písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas, atd. Intonace, vokální improvizace, hudební hry orientace v notovém záznamu jednoduché melodie a její reprodukce hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, klavíru, apod. hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. seznamuje se s díly hud. skladatelů (Dvořák, Smetana, Martinů, Janáček, Bach, Mozart) rytmizace, melodizace a stylizace hudební improvizace – s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) 	<p>MKV – etnický původ MeV – Kritické čtení a vnímání med.sdělení VMEG – Evropa a svět nás zajímá OSV – kreativita OSV – kooperace a kompetice OSV – komunikace MKV – lidské vztahy MKV – multikulturalita MeV – Vnímání autora med.sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební hry • jednodílná písňová forma (a-b) • kvalita tónů – délka, síla, barva • vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu • taktování • pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
--	--	--

5.5.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Výtvarná výchova je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka, ve kterých uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost a fantazii. Umožňuje mu vyjadřovat se k různým tématům a situacím. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních. Žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj, vnímat pozitivní i negativní, je veden k všímání si okolního světa.

Časová dotace: 1.- 3. ročník - 1 hodina týdně, 4.-5. ročník - 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- povzbuzovat žáka k vlastní tvorbě
- poskytovat smyslové kontakty s realitou a vést ke skutečné interpretaci skutečnosti
- vzbudit zájem žáka o regionální umění
- vybírat vhodné metody k učení
- učit žáka základy tradičních i netradičních technik

Kompetence k řešení problémů

- vést žáka k práci na časově náročnějších činnostech
- mít schopnost obhájit svou práci a zhodnotit ji

Kompetence komunikativní

- vést žáka k tvořivé komunikaci
- poskytovat prostor k hodnocení své práce
- povzbuzovat k vyjádření vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- uvědomovat si odpovědnost k sobě samému, ke spolužákům i učitelé
- vést žáky k práci ve skupině a k respektování pravidel práce b týmu
- podporovat žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní, historické dědictví
- budovat v dětech pozitivní přístup k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vést žáka k samostatné, tvořivé práci
- správné použití výtvarných potřeb a jak o ně pečovat
- dbát na dodržování pravidel bezpečné práce

Oblast:	Předmět:	Období:
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1. 1. – 3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary objemy a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro 	<ul style="list-style-type: none"> • různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba. • hra s barvou • experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály • pozorování přírodních útvarů živé a neživé přírody, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy a struktury • hra s linií • poznávání základních vlastností plastických materiálů • poznává, zobrazuje, sleduje tvary a funkce užitkových předmětů, lidských výtvorů • rozvíjení citů pro prostor, jednoduché architektonické 	<p>OSV – komunikace OSV – kreativita MeV – stavba mediál. sdělení MeV – vnímání autora mediál. sdělení MKV – etnický původ MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

<p>jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>formy – modelování, konstruování</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá výtvarný rytmus, rytmické řešení plochy • poznávání vyjadřovacích prostředků prostřednictvím pozorování • seznamuje se s různými druhy umění – malířství, grafika, sochařství • práce s ilustrací, funkce ilustrace a její výrazové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů • manipulace s objekty • kompoziční zákonitosti <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných 	
--	---	--

Oblast:	Předmět:	Období:
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2. 4. – 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření linie, barvy, objemu světelný a barevný kontrast jednoduché vztahy – podobnost, kontrast, rytmus kombinace a proměny v ploše, prostoru a objemu výběr a uplatnění hračky, objektu, ilustrace, malby, komiksu, reklamy uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynam. Vyjádření pohyb těla a jeho umístění v prostoru, malba, kresba proporce lidské postavy výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností elementární poučení o teorii barev písmo vzájemné výtvarné vnímání všemi smysly smyslové účinky vizuálně obraz. vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, média, reklama volné výtvarné umění, barevné dekorativní kompozice vizuální přístupy a hlediska vnímání a obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace, volná malba, komiks, reklama... volné a užité umění – kultura bydlení, oblékání... 	<p>OSV – rozvoj schopn. poznávání OSV – kreativita MeV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality MeV – práce v real. týmu EV – vztah člověka a prostředí VMEGS – Jsme Evrop. MKV-kultur. difference MKV – etnický původ MeV – Vnímání autora med.sdělení</p>

<p>výtvarného umění)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj, jeho utváření, proměny a obhajování odlišné interpretace obsahu výtvarných děl svých, vytvořených samostatně, v rámci skupiny i děl přejatých • vysvětlení výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření • osobní postoj chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti <ul style="list-style-type: none"> • design • písmo 	
--	--	--

5.6. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována ve všech ročnících 1.stupně základního vzdělávání, a to pouze jedním předmětem – **Tělesná výchova**.

5.6.1. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Tělesná výchova představuje důležitou formu pohybového učení žáků, je důležitým zdrojem poznatků, činností a námětů pro rekreační a sportovní využití pohybu ve škole i mimo ni.

Časová dotace: 1.- 3. ročník - 2 hodiny týdně, 4.-5. ročník - 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- motivovat žáka k pozitivnímu přístupu k Tv
- používat vhodné učební pomůcky a techniky
- ukázat žákům přehled v oblasti sportu a umožnit intenzivní prožitek z těchto oborů

Kompetence k řešení problémů

- motivovat žáky k řešení problému a napomáhat k hledání řešení
- dodržovat daná pravidla, rozpoznat případné rozpory s nimi

Kompetence komunikativní

- učit nové názvosloví a rozšiřovat dané tematické úkoly
- učit žáka přirozeně reagovat v běžných situacích
- vést k samostatnému pohybovému vyjádření
- seznamovat žáky s novinkami ve sportu

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k práci ve skupině
- uplatňovat individuální přístup talentovaným žákům, ale i žákům méně pohybově nadaným

Kompetence občanské

- vést žáka k uvědomování si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům, k učitelům
- respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

- rozvíjet smysl pro odpovědnost
- naučit žáky vhodně používat sportovní náčinu a nářadí, dbát o jejich péči

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1. 1. – 3. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohyb. • gymnastika – základy akrobacie, průpravná cvičení, kotoul vpřed a vzad • atletika – rychlý, vytrvalostní běh, základy nízkého a polovysokého startu, skok daleký (z místa, s rozběhem), hod míčkem • pohybové hry různého zaměření, s pomůckami i bez • sportovní hry • základní hygiena po Tv a při jiných pohybových aktivitách • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kreativita OSV – Sebepoznání a sebepojetí, OSV – mezilidské vztahy MKV-multikulturalita MKV – Lidské vztahy OSV – Komunikace OSV – komunikace MKV – lidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na pokyny instruktora plavání • dbá své osobní bezpečnosti v bazénu • dodržuje hygienická pravidla zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, získá návyk na vodu • plavecké styly – ovládnutí jednoho • nácvik splývavé polohy prsa, znak 	
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2. 4. – 5. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu nápravná cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví (pohyb.režim žáků, délka a intenzita pohybu) • příprava organismu před pohyb. činností, uklidnění po zátěži • organizace při TV • pravidla osvojovaných pohyb. činností (hry, soutěže, závody) • hygiena při Tv (vhodné oblečení, obuv) • bezpečnost při pohyb. činnostech (organizace a bezpečnost cvič. prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek) • první pomoc • gymnastika (kotoul vpřed, kotoul vzad, průpravná cvičení pro stoj na rukou, odraz z trampolínky, výskok na švédskou bednu) • průpravné úpoly a přetlaky • atletika(rychlý běh, základy 	<p>OSV – psychohygiena OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kreativita OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – kooperace a kompetice MeV – kritické čtení a vnímání med. sdělení OSV – komunikace MKV – lidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace • reaguje na pokyny instruktora plavání • dbá své osobní bezpečnosti v bazénu • dodržuje hygienická pravidla zařízení 	<p>nízkého a polovysokého startu, skok do dálky, hod míčkem)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry (vybíjená, kopaná, florbal...) • turistika a pobyt v přírodě • plavání • hry na sněhu i na ledě • rytmické a kondiční cvičení pro děti (jednoduché tance, vyjádření hudby, rytmu pohybem, cvičení při hudbě) • pohybové hry (netradiční hry a aktivity, různé zaměření, využití hraček a netradičního náčiní, pohybová tvořivost) <ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání a chování v duchu fair play <ul style="list-style-type: none"> • základní tělocvičné názvosloví • smluvené povely a signály • cvičení podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení <ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV • pravidla pohyb. činností <ul style="list-style-type: none"> • měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy) <ul style="list-style-type: none"> • zdroje informací o pohybových činnostech <ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, získá návyk na vodu • plavecké styly – ovládnutí jednoho • nácvik splývavé polohy prsa, znak 	
---	---	--

5.7. Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována ve všech ročnících 1.stupně základního vzdělávání, pouze jedním předmětem – **Pracovní činnosti**.

5.7.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Pracovní činnosti umožňují žákům získat vědomosti, pracovní dovednosti a návyky, které budou potřebovat v dalším životě. Přispívá k profesní orientaci žáků. Žáci poznávají vybrané materiály a jejich vlastnosti, učí se používat vhodné nástroje a nářadí i jednoduché pracovní postupy. Osvojují si pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Orientují se v různých oborech lidské činnosti.

Časová dotace: 1.- 3. ročník - 1 hodina týdně, 4.-5. ročník - 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- podněcovat tvořivost žáků
- umožnit žákům realizovat vlastní nápady a myšlenky
- poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- motivovat žáky nabídkou problémových úkolů
- vést žáky k aktivitě při přípravě, vlastní práci při hodnocení výsledků činností

Kompetence komunikativní

- vést žáka ke vhodné komunikaci při práci
- obhajovat vlastní názor a naslouchat druhé

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci ve skupině
- podporovat sebedůvěru jednotlivých žáků a jejich rozvoj
- vést žáky k odpovědnosti

Kompetence občanské

- vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí
- chápat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- vést žáka k samostatné, tvořivé práci
- vybírat vhodný materiál
- dodržovat vymezené pracovní postupy a pravidla
- využívat znalostí a zkušeností při pracovních činnostech

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1. 1. – 3. ročník
Práce s drobným materiálem		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. • pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různými materiály • vlastnosti materiálu, jejich využití v praxi • jednoduché pracovní postupy • organizace práce 	OSV – mezilidské vztahy OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Konstrukční činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti pro práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování modelů • montáž a demontáž 	OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn.
Pěstelské práce		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. • pečuje o nenáročné rostliny. 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s tabulkou • péče o rostliny 	EV – vztah člověka a prostředí EV – lidské aktivity a problémy živ.prostředí

Příprava pokrmů		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování. chová se vhodně při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> příprava jednoduché tabule pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle 	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Oblast:	Předmět:	Období:
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	2. 4.-5.ročník

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu seznámení s lidovými tradicemi, zvyky, řemesly techniky zpracování – batika... druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů bezpečnost a uspořádání práce pracovní hygiena, první pomoc při zranění 	OSV – kreativita VDO – Občanská společnost a škola

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicí, sestavování modelů, použití logiky využití návodu, jednoduchých náčrtů, vlastních představ při postupech práce pracovní hygiena, bezpečnost první pomoc při zranění 	OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – psychohygiena OSV – kreativita

Pěstitelské práce		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s rostlinami – pokusy, pozorování • péče o rostliny • využití nářadí při práci • pracovní hygiena, bezpečnost • první pomoc při zranění 	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka a prostředí VDO – Občan, občanská společnost a stát
Příprava pokrmů		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • vybavení kuchyně, spotřebiče, kuchyňské náčiní • příprava jednoduchého pokrmu dle možností • pravidla správného stolování, základy společenského chování • pracovní hygiena v kuchyni, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu 	OSV – řešení problémů a rozhod. dovedn. MeV – lidské vztahy OSV – mezilidské vztahy

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků je důležitou součástí školního vzdělávání. Je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu: informace o tom, jak dané učivo zvládá, jak dokáže využít v praxi to, co se naučil. Ukázat mu, v čem se zlepšil a naopak v čem ještě chybuje a pomoci mu případné nedostatky odstranit.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů a kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Žák má nárok na spravedlivé a objektivní hodnocení své práce. Hodnotíme pouze probranou a procvičenou látku.

Porovnáváme aktuální výkon s předchozím a hodnotíme konkrétně individuální pokrok žáka. Hodnocení je veřejné a každý má možnost srovnání s ostatními členy skupiny (třídy). Žákovi je dán prostor pro sebehodnocení, nikoli však pro spolurozhodování o známce.

Hodnocení nesmí sloužit ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Vyučující důsledně uplatňuje pedagogický takt vůči žákům, bere v úvahu individuální zvláštnosti žáka. Při hodnocení žáka motivuje takovým způsobem, aby žáka nepoháněla pouze touha po dobré známce, ale naopak zájem se co nejvíce dozvědět a naučit.

Hodnocení je ve všech vyučovacích předmětech prováděno standardní klasifikací. K hodnocení používáme různé formy ověřování znalostí a dovedností podle povahy předmětu (testy, skupinovou práci, ústní zkoušení, projekty, práci s PC, prezentace). Klademe důraz na povzbuzení, ocenění a pozitivní vyjádření.

Důležité pro dosahování úspěchů je, aby žáci byli předem seznámeni s cíli výuky, kterých je třeba v daném ročníku dosáhnout, a s očekávanými výstupy pro hodnocené období. Žák i rodiče jsou seznámeni s pravidly hodnocení.

Podrobná pravidla pro hodnocení žáků jsou pro svoji obsáhlost zpracována ve Školním řádu.

6.1.1. Formy hodnocení

Průběžné hodnocení žáků

Během celého roku jsou žáci klasifikováni za každý hodnocený výkon známkami ve stupnici od 1 do 5 a motivováni k tomu, aby své neúspěchy brali jako výzvu ke snaze zlepšit svůj výkon. Alespoň 1 x v průběhu každého pololetí je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů pro dané období. Vyučující toto hodnocení doplní o doporučení, na co se má žák nejvíce zaměřit, případně ocení žákovu snahu a píli ve výuce a během školního roku. Vyučující oznamuje každý výsledek klasifikace, při ústním zkoušení okamžitě, při písemném zkoušení do 14 dnů.

Průběžné ústní hodnocení slouží během jednotlivých činností žáka jako motivační složka a zpětná vazba na konci činnosti.

Vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení je provedeno standardní klasifikací – tedy známkami od 1 do 5, kdy známka musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl v jednotlivých vyučovacích předmětech ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí během daného pololetí v příslušném školním roce.

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení žáků vydávané žákům na vyžádání střední (či jiné) školy. Obsahuje vyjádření o jeho schopnostech, možnostech a nadání, předpokladech pro další vzdělávání a informuje o jeho chování v průběhu povinné školní docházky, o osvojování klíčových kompetencí, případně další významných skutečnostech během vzdělávání.

Sebehodnocení žáků

Sebehodnocení může probíhat ústní i písemnou formou. Vede žáka k reálnému posouzení svých výkonů. Vzhledem k jeho náročnosti je sebehodnocení zařazováno do procesu vzdělávání průběžně s přihlédnutím k věku žáků. Hodnocení skupinové práce probíhá po jejím ukončení. Sebehodnocení je jednou z kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání.

6.1.2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka, jeho zájmu, snahy a připravenosti na vyučování, včetně plnění domácích úkolů, nošení pomůcek
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testy
- analýzou činností žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko – psychologických poraden a zdravotnických zařízení – zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci

Učitel:

- musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka. Termíny kontrolních písemných prací oznámí učitel předem. Tyto práce je nutné uchovávat pro potřebu zpětné kontroly po dobu jednoho roku. Na požádání je povinen předložit je zákonným zástupcům žáka, vedení školy a kontrolnímu orgánu.
- upozorňuje na klady a zápory hodnocených projevů, výkonů a výtvorů a oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací či praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, včetně předložení opravené práce.
- kontrolní práce a další druhy zkoušek rozvrhne rovnoměrně na celý školní rok, aby se příliš nehromadily v určitém období.
- je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

6.1.3. Způsoby hodnocení – klasifikace žáků

Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Klasifikační stupeň určí učitel, vyučující konkrétnímu předmětu. V předmětu, který vyučuje více vyučujících je výsledný klasifikační stupeň za určité období stanoven po jejich vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých

předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a výsledky, kterých žák dosáhl během celého klasifikačního období. Učitel posuzuje při určování klasifikačního stupně výsledky práce žáka objektivně bez jakýchkoli subjektivních či vnějších vlivů. Zároveň sleduje a hodnotí i chování žáků. Součástí hodnocení je i hodnocení skupinové.

Zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování jsou projednány na pedagogické radě. Rodiče jsou následně informováni třídním učitelem.

6.1.4. Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování. Výsledky vzdělávání žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům. Slovní hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace lze použít na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději do 15. října. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák opakuje ročník.

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může požádat ředitele školy do tří dnů od vydání vysvědčení o komisionální přezkoušení žáka.